

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
คำถามการวิจัย.....	8
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	8
สมมติฐานการวิจัย.....	8
ความสำคัญของการวิจัย.....	9
ขอบเขตของการวิจัย.....	9
กรอบแนวคิดของการวิจัย.....	12
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	19
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	29
แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงปฏิบัติการ.....	30
ความหมายของภาวะผู้นำเชิงปฏิบัติการ.....	40
องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงปฏิบัติการ.....	42
องค์ประกอบด้านการบริหารตามสถานการณ์.....	48
องค์ประกอบด้านคุณลักษณะผู้นำ.....	63
องค์ประกอบด้านสมรรถนะการบริหารจัดการ.....	80
องค์ประกอบด้านการส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้.....	105
องค์ประกอบด้านการสร้างบรรยากาศในโรงเรียน.....	118
ประสิทธิผลของโรงเรียน.....	135
แนวคิด ทฤษฎี และความหมายของประสิทธิผลโรงเรียน.....	135
องค์ประกอบของประสิทธิผลของโรงเรียน.....	155
แนวคิดรูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้น.....	170
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	177

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3	วิธีดำเนินการวิจัย.....179
	ระยะที่ 1 การกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย.....180
	การศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และวิเคราะห์เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง...180
	การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ.....180
	กรณีศึกษาโรงเรียนดีเด่น.....181
	ระยะที่ 2 การตรวจสอบสมมติฐานการวิจัยกับข้อมูลเชิงประจักษ์.....181
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....181
	ตัวแปรที่ศึกษา.....187
	เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย.....188
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....191
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....191
	การกำหนดค่าคะแนนและเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย.....194
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....197
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....197
	สัญลักษณ์ที่ใช้แทนตัวแปร.....197
	สัญลักษณ์ที่ใช้แทนค่าสถิติ.....199
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....200
	ตอนที่ 1 ผลการพัฒนารูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้น
	ภาวะผู้นำเชิงปฏิบัติการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อ
	ประสิทธิผลของโรงเรียนเชิงทฤษฎี.....201
	ตอนที่ 2 ผลการตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของรูปแบบ
	ความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นภาวะผู้นำเชิงปฏิบัติการ
	ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผล
	ของโรงเรียนเชิงทฤษฎีกับข้อมูลเชิงประจักษ์.....218

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับลักษณะ ของกลุ่มตัวอย่าง.....	218
2.2 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความแปร ความโค้ง ของตัวแปรสังเกตได้.....	220
2.3 ผลการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง ตัวแปรสังเกตได้.....	227
2.4 ผลการวิเคราะห์รูปแบบการวัดตัวแปรแฝงภายนอก และรูปแบบการวัดตัวแปรแฝงภายใน.....	230
2.5 ผลการวิเคราะห์รูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้น ภาวะผู้นำเชิงปฏิบัติการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อ ประสิทธิผลของโรงเรียน.....	242
ตอนที่ 3 ผลการตรวจสอบอิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม และอิทธิพลรวมของภาวะผู้นำเชิงปฏิบัติการ ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผล ของโรงเรียน.....	248
5 สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	253
สรุปผลการวิจัย.....	255
อภิปรายผลการวิจัย.....	262
ข้อเสนอแนะการวิจัย.....	269
บรรณานุกรม.....	271

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ภาคผนวก,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,	289
ภาคผนวก ก เครื่องมือสำหรับการวิจัย.....	290
ภาคผนวก ข รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในการสัมมนาและกรณีศึกษา	
โรงเรียนดีเด่น.....	327
ภาคผนวก ค รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย.....	331
ภาคผนวก ง หนังสือขอความอนุเคราะห์.....	335
ภาคผนวก จ ผลการหาค่าดัชนีวัดความสอดคล้อง (IOC).....	357
ภาคผนวก ฉ คำอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม.....	373
ภาคผนวก ช ผลการสัมมนาผู้ทรงคุณวุฒิและกรณีศึกษา	
โรงเรียนดีเด่น.....	381
ภาคผนวก ซ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	391
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	437

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงการสังเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงปฏิบัติการที่ส่งผลต่อ ประสิทธิผลของโรงเรียน.....	46
2 แสดงการสังเคราะห์องค์ประกอบด้านการบริหารตามสถานการณ์.....	56
3 แสดงนิยามศัพท์เฉพาะขององค์ประกอบด้านการบริหารตามสถานการณ์.....	61
4 แสดงแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวกับคุณลักษณะผู้นำที่มีประสิทธิผล.....	64
5 การสังเคราะห์องค์ประกอบด้านคุณลักษณะผู้นำ.....	68
6 แสดงนิยามศัพท์เฉพาะขององค์ประกอบด้านคุณลักษณะผู้นำ.....	78
7 การสังเคราะห์องค์ประกอบด้านสมรรถนะการบริหารจัดการ.....	84
8 แสดงนิยามศัพท์เฉพาะขององค์ประกอบด้านสมรรถนะการบริหารจัดการ.....	101
9 การสังเคราะห์องค์ประกอบด้านการส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้.....	110
10 แสดงนิยามศัพท์เฉพาะขององค์ประกอบด้านการส่งเสริมกระบวนการ จัดการเรียนรู้.....	116
11 แสดงการสังเคราะห์องค์ประกอบด้านการสร้างบรรยากาศในโรงเรียน	125
12 แสดงนิยามศัพท์เฉพาะขององค์ประกอบด้านการสร้างบรรยากาศในโรงเรียน..	131
13 ตัวแบบประสิทธิผลของโรงเรียนในทัศนะของเชนจ์ (Cheng).....	141
14 แสดงการสังเคราะห์องค์ประกอบด้านประสิทธิผลของโรงเรียน.....	158
15 แสดงนิยามศัพท์เฉพาะขององค์ประกอบด้านประสิทธิผลของโรงเรียน.....	166
16 แสดงจำนวนประชากรของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในเขต ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตามจังหวัด และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา.....	184
17 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ที่ได้จากการสุ่ม จำแนกตามจังหวัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและโรงเรียน..	187
18 ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม.....	191

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
19 เกณฑ์ที่ใช้ในการตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบเชิงสมมติฐานกับ ข้อมูลเชิงประจักษ์.....	193
20 สรุปผลการศึกษาคำประกอบภาวะผู้นำเชิงปฏิบัติการของ ผู้บริหารสถานศึกษาและประสิทธิผลของโรงเรียน จากการวิเคราะห์แนวคิดทฤษฎีเอกสสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและกรณีศึกษาโรงเรียนเด่น.....	205
21 ผลการวิเคราะห์ความถี่และร้อยละของข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับผู้ตอบ แบบสอบถาม.....	218
22 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านการบริหารตามสถานการณ์.....	221
23 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านคุณลักษณะผู้นำ.....	221
24 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านสมรรถนะการบริหารจัดการ.....	222
25 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านการส่งเสริมกระบวนการจัดการ เรียนรู้.....	223
26 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านการสร้างบรรยากาศในโรงเรียน....	223
27 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านประสิทธิผลของโรงเรียน.....	224
28 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความแบ่และความโต่ง ของตัวแปรสังเกตได้.....	225
29 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความแบ่และความโต่ง ของตัวแปรสังเกตได้ (หลังเปลี่ยนข้อมูลเป็น Normal).....	226
30 เมตริกสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้.....	228
31 ผลการตรวจสอบความตรงของรูปแบบการวัด ด้านการบริหารตามสถานการณ์กับข้อมูลเชิงประจักษ์.....	230
32 ผลการตรวจสอบความตรงของรูปแบบการวัดด้านคุณลักษณะผู้นำ กับข้อมูลเชิงประจักษ์.....	232
33 ผลการตรวจสอบความตรงของรูปแบบการวัดด้านสมรรถนะ การบริหารจัดการกับข้อมูลเชิงประจักษ์.....	234

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
34 ผลการตรวจสอบความตรงของรูปแบบการวัดด้านการส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้กับข้อมูลเชิงประจักษ์.....	236
35 ผลการตรวจสอบความตรงของรูปแบบการวัดด้านการสร้างบรรยากาศในโรงเรียนกับข้อมูลเชิงประจักษ์.....	238
36 ผลการตรวจสอบความตรงของรูปแบบการวัดด้านประสิทธิผลของโรงเรียนกับข้อมูลเชิงประจักษ์.....	240
37 ค่าสถิติความสอดคล้องของรูปแบบกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ก่อนปรับรูปแบบ...	243
38 ค่าสถิติความสอดคล้องของรูปแบบกับข้อมูลเชิงประจักษ์ หลังปรับรูปแบบ...	244
39 คำนำน้หนักอิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อมและอิทธิพลรวมของตัวแปร.....	247
40 ผลการตรวจสอบความตรงของรูปแบบของภาวะผู้นำเชิงปฏิบัติการของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลโรงเรียน.....	248
41 ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC) ของแบบสอบถาม.....	348

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 แสดงร่างกรอบแนวคิดของการวิจัย.....	18
2 แสดงระดับภาวะผู้นำ (Leadership Level).....	32
3 แสดงความจำเป็นที่คาบเกี่ยวกัน.....	32
4 แสดงบทบาทหน้าที่ของผู้นำ.....	33
5 การประยุกต์ใช้กรอบภาวะผู้นำและการบริหารจัดการ.....	35
6 ตัวแปรสำคัญในทฤษฎีผู้นำตามสถานการณ์ของฟิตเลอร์.....	50
7 แสดงรูปแบบการวัดขององค์ประกอบตัวแปร ด้านการบริหารตามสถานการณ์.....	57
8 แสดงรูปแบบการวัดขององค์ประกอบตัวแปรด้านคุณลักษณะผู้นำ.....	71
9 รูปแบบสะพานการตัดสินใจและแก้ไขปัญหา.....	74
10 กระบวนการตัดสินใจและการแก้ไขปัญหา.....	75
11 แสดงรูปแบบการวัดขององค์ประกอบตัวแปรสมรรถนะ การบริหารจัดการ.....	86
12 แสดงรูปแบบการวัดขององค์ประกอบด้านการส่งเสริมกระบวนการ จัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม.....	112
13 แสดงมิติความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมของผู้บริหาร และพฤติกรรมของครู.....	120
14 แสดงรูปแบบการวัดขององค์ประกอบด้านการสร้างบรรยากาศในโรงเรียน....	127
15 ตัวแบบบูรณาการความมีประสิทธิภาพโรงเรียน.....	147
16 แสดงรูปแบบการวัดขององค์ประกอบตัวแปรด้านประสิทธิผลของโรงเรียน....	160
17 แสดงรูปแบบโครงสร้างความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำเชิงปฏิบัติการที่ส่งผลต่อ ประสิทธิผลของโรงเรียน.....	178
18 แสดงขั้นตอนการดำเนินการวิจัย.....	195

บัญชีภาพประกอบ (ต่อ)

ภาพประกอบ	หน้า
19 ผลการตรวจสอบความตรงของรูปแบบการวัด	
ด้านการบริหารตามสถานการณ์.....	232
20 ผลการตรวจสอบความตรงของรูปแบบการวัดด้านคุณลักษณะผู้นำ.....	234
21 ผลการตรวจสอบความตรงของรูปแบบการวัดด้านสมรรถนะ	
การบริหารจัดการ.....	236
22 ผลการตรวจสอบความตรงของรูปแบบการวัดด้านการส่งเสริม	
กระบวนการจัดการเรียนรู้.....	238
23 ผลการตรวจสอบความตรงของรูปแบบการวัด	
ด้านการสร้างบรรยากาศในโรงเรียน.....	240
24 ผลการตรวจสอบความตรงของรูปแบบการวัด	
ด้านประสิทธิผลของโรงเรียน.....	242
25 รูปแบบสมมติฐานการวิจัย ก่อนปรับรูปแบบ.....	243
26 รูปแบบสมมติฐานการวิจัย หลังปรับรูปแบบแล้ว.....	245
27 รูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นภาวะผู้นำเชิงปฏิบัติการ	
ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของโรงเรียน.....	247